

35420

Noodpakket banen en economie

Nr. 542
Zaken

Brief van de minister van Economische

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 december 2025

In deze brief deel ik op hoofdlijnen de resultaten van de beleidsevaluatie van de subsidieregelingen Tijdelijke Regeling Subsidie Evenementen COVID-19 (TRSEC),

Aanvullende Tegemoetkoming Evenementen (ATE) en de Subsidieregeling Evenementengarantie 2022 (SEG22). De beleidsevaluaties zijn uitgevoerd door Technopolis Group. De uitkomst van de evaluatie is dat de regelingen doeltreffend en doelmatig zijn geweest. Ik ben tevreden met de uitkomst.

1. Beschrijving subsidieregelingen

Tijdens de coronacrisis zijn de TRSEC, ATE en SEG22 in het leven geroepen om de eventensector te ondersteunen. Deze subsidies zijn regelingen voor ondernemers in de eventensector die tijdens de coronapandemie in zwaar weer belandden. Met de regelingen konden organisatoren van evenementen - in het geval van een evenementenverbod door de Rijksoverheid - in de voorbereiding eigen gemaakte kosten en gemaakte kosten van toeleveranciers dekken. De opzet van de regelingen is dusdanig dat de verantwoordelijke organisator (die het financieel risico voor het evenement draagt) een aanvraag kon doen bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Bij annulering van het evenement (veroorzaakt door coronabeperkende maatregelen door de Rijksoverheid) ontvangt de organisator de subsidie, die hij vervolgens doorbetaalt aan de verschillende toeleveranciers. De regelingen zijn additioneel ten opzichte van de Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW) en de Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL).¹ De regelingen konden bovenop de NOW en TVL worden aangevraagd.

¹ De bevindingen uit de kwantitatieve evaluatie van de TVL-regelingen zijn op 28 juni 2024 en 15 juli 2024 met de Tweede Kamer gedeeld. Zie hiervoor Kamerstukken II 2023/24, 35 420, nrs. 535 en 536. De bevindingen uit de kwalitatieve evaluatie van de TVL-regelingen volgen nog. Voor de conclusies omtrent de evaluatie van de NOW verwijs ik naar de kabinetsreactie van 28 juni 2024. Zie hiervoor Kamerstukken II 2023/24, 35 420, nr. 535.

Onderstaand zijn de regelingen, de periode waarop de regelingen betrekking hadden, het budget en het toegekende bedrag in percentages weergegeven:

Regeling	Periode	Budget	Toegekend bedrag
TRSEC	1 juli 2021 - 31 december 2021	€450 mln.	65%
ATE	10 juli 2021 - 31 december 2021	€120 mln.	17%
SEG	1 januari 2022 - 30 september 2022	€475 mln	4%

Het toegekende percentage van het totaalbedrag van de TRSEC is vele malen hoger dan de ATE en SEG22. Dit komt doordat partijen zich voorafgaand aan het evenement konden inschrijven voor de TRSEC. Op deze manier kon het risico op annulering worden afgedekt. Voor de ATE kon alleen een aanvraag worden ingediend, als achteraf bleek dat een evenement niet door kon gaan door een evenementenverbod door de Rijksoverheid. Ook zag de ATE enkel toe op evenementen die niet in aanmerking kwamen voor de TRSEC. Van de SEG is minder gebruikgemaakt, aangezien veel organisatoren al afzagen van het organiseren van evenementen tegen de tijd dat de SEG in werking ging.

2. Evaluatie TRSEC, ATE en SEG22

De evaluatie van de TRSEC, ATE en SEG22 heeft plaatsgevonden op basis van:

- ☐ een documentstudie;
- ☐ interviews met 35 vertegenwoordigers vanuit verschillende betrokken ministeries en uitvoeringsorganisaties en de eventensector (zoals organisatoren en toeleveranciers);
- ☐ een cijfermatige en econometrische analyse op basis van CBS-gegevens,
- ☐ een enquête die is ingevuld door ca. 400 partijen uit de eventensector (organisatoren en toeleveranciers);
- ☐ en een internationale vergelijking.

2.1. Doeltreffend en doelmatig

De regelingen hadden drie hoofddoelen:

1. het doororganiseren van evenementen;
2. het economisch ondersteunen van de sector;
3. en het bieden van perspectief voor de samenleving.

Op het organiseren van evenementen en het bieden van perspectief voor de samenleving zijn de regelingen beoordeeld als

doeltreffend. Wat betreft het economisch ondersteunen van de sector oogt het effect positief op basis van gesprekken met de sector en enquête. Dit effect is echter niet volledig middels de econometrie vast te stellen, omdat de beschikbare data (zoals de microdata van CBS) onvoldoende bleek.

Ook kunnen de regelingen, gelet op de drie hoofddoelen, worden beoordeeld als doelmatig. De uitvoeringskosten zijn relatief beperkt gebleven en alternatieve wijzen van ondersteuning die zijn onderzocht bleken niet haalbaar of minder doelmatig.

2.2. Positieve economische effecten

De regelingen hebben een overwegend positief economisch effect gehad op organisatoren van evenementen. De econometrische analyse geeft indicaties voor een positief effect op zowel omzet als werkgelegenheid. Ook hebben de regelingen een additioneel effect gehad naast de TVL en NOW. Zonder deze aanvullende regelingen was het voor veel organisatoren niet mogelijk om in een onzekere tijd evenementen te (voor)financieren en organiseren.

Op basis van kwalitatieve inzichten kan ook worden geconcludeerd dat de regelingen een overwegend positief economisch effect hebben gehad op de keten van toeleveranciers. Er zijn onvoldoende data om exact vast te stellen in welke mate dit heeft plaatsgevonden.

Wel zijn er verschillen te zien tussen sectoren. De meest positieve effecten zijn te zien bij festivals en concerten. Dit zijn de twee doelgroepen die het meest gebruik hebben gemaakt van de regelingen. Het gebruik van de regelingen onder sportevenementen, beurzen en overige evenementen is lager. De belangrijkste reden hiervoor is dat verschillende voorwaarden ervoor zorgden dat deze evenementen grotendeels buiten de reikwijdte van de regelingen vielen.

2.3. Onzekerheden in verband met contactbeperkende maatregelen

Het lukte met de regelingen niet alle onzekerheid bij organisatoren weg te nemen. Organisatoren kwamen in aanmerking voor de regelingen, wanneer er sprake was van een volledig evenementenverbod door de Rijksoverheid. In perioden waarin wel coronabeperkende maatregelen waren (zoals 1,5 meter afstand, maximumaantal aanwezigen e.d.), maar er geen volledig verbod door de Rijksoverheid was, kwamen organisatoren niet in aanmerking voor de regeling.

In de situatie dat er een lockdown en/of evenementenverbod door de Rijksoverheid dreigde, maar nog niet op een persconferentie was afgekondigd, zou een organisator die op dat moment zijn evenement annuleerde niet in aanmerking komen. Ook andere voorwaarden, zoals de 80-20 regel (inhoudende dat voor 100% van de subsidiabele kosten 20% terugbetaald moest worden door organisatoren) en de maximumperiode waarbinnen een evenement moest plaatsvinden, zorgden voor onzekerheid. Als gevolg hiervan was twijfel of evenementen daadwerkelijk op compensatie konden rekenen.

2.4. Herstel en uitdagingen

In de periode na de crisis tot aan het evaluatieonderzoek laat de sector tekenen van herstel zien, maar zijn er ook naweeën van de coronacrisis. De sector worstelt met hoge prijzen, personeelstekorten, afbetalen van leningen in het kader van coronasteunmaatregelen en toegenomen wet- en regelgeving. Het herstel is verschillend voor subsectoren; waar festivals en concerten een herstel in aantal evenementen en bezoekers lieten zien, bleef het herstel bij sport- en andere typen evenementen achter.

3. Aanbevelingen

Op basis van het onderzoek zijn de volgende aanbevelingen opgenomen in het rapport:

1. Versterk de **informatiepositie omtrent de evenementensector** bij de overheid en sector zelf.
 - o Zowel bij het opzetten van de regelingen als tijdens deze evaluatie bleken de beschikbare data onvoldoende om een cijfermatig beeld te vormen. Dit is van belang om (subsidie)regelingen of economische steun beter aan te laten sluiten op de sector en bijvoorbeeld informatie over de financiële verdeling en impact van de steun in kaart te brengen.
2. Zoek ook bij toekomstige vergelijkbare regelingen een **goede samenwerking tussen beleid, uitvoering en sector**.
 - o Deze samenwerking heeft een positief effect gehad op de opzet en inrichting van de regelingen.
3. Versterk **de registratie van doorbetalingen aan toeleveranciers** in de keten.
 - o Er is geen cijfermatige informatie beschikbaar om vast te stellen in hoeverre dit heeft plaatsgevonden.
4. Onderzoek de mogelijkheden om **zelforganisatie** bij toeleveranciers te versterken.
 - o Toeleveranciers hebben onderling contact gezocht om te checken of zij in aanmerking kwamen voor een doorbetaling van een organisator. Hierbij is ook

gebruik gemaakt van het RVO-portal, waarop te zien is of een evenement subsidie heeft ontvangen.

Zodoende konden toeleveranciers aankloppen bij organisatoren om betalingen te krijgen.

5. Onderzoek de mogelijkheden tot een **solidariteits- of calamiteitenfonds** binnen de evenementensector.

- o Volgende grootschalige crises zullen naar verwachting in grotere mate door de sector zelf opgevangen moeten worden.

Bij het opzetten van toekomstige regelingen dient de informatiepositie te worden versterkt. Mijn ministerie zal hierbij kritisch kijken welke informatie nodig is voor het departement. Zo kunnen de regelingen zo effectief en efficiënt mogelijk worden ingericht, zonder dat dit leidt tot onnodig hoge administratieve lasten voor de overheid en het bedrijfsleven. Bij de verzameling van informatie zal steeds worden bekeken welke rol de overheid hierin heeft en welke rol is weggelegd voor de sector zelf. Logischerwijs is een goede samenwerking tussen beleid, uitvoering en sector een voorwaarde voor het maken van goed beleid. Zodoende onderschrijf ik het belang van aanbeveling een en twee.

Aanbevelingen drie, vier en vijf liggen primair bij de sector zelf. Ik denk graag met de sector mee over de stappen die kunnen worden gezet omtrent de mogelijkheid om een solidariteits- of calamiteitenfonds op te zetten.

De minister van Economische Zaken,
V.P.G. Karremans